

Hızlı Spontan Regresyon Gösteren Lomber Disk Hernisi: Olgu Sunumu

Rapid Spontaneous Regression in Herniated Lumbar Disc: Case Report

ÖZ

Lomber disk hernisinde spontan regresyon görülmesi sık bildirilen ve iyi bilinen bir fenomen olmakla birlikte altta yatan mekanizma henüz tam olarak aydınlatılamamıştır. Literatürde spontan regresyonun gerçekleşme zamanı hakkında net bilgiler bulunmamaktadır ve farklı çalışmalarda farklı sonuçlar bildirilmektedir. Bu yazıda 25 gün sonra tam regresyon gösteren bir olgu sunulmaktadır. Bu olgu, regresyonun çok hızlı gerçekleşmiş olması bakımından önem arz etmektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Disk, Herni, Manyetik rezonans görüntüleme, Spontan regresyon, Lomber disk hernisi

ABSTRACT

Regression in herniated lumbar disc is a well known and frequently reported phenomenon, however its exact mechanism is still unclear. In the literature there is no clear information about the time of regression and different studies have reported occurrence in different times. In this article we are presenting a case that showed very rapid regression in 25 days.

KEY WORDS: Disc, Hernia, Magnetic resonance imaging, Spontaneous regression, Herniated lumbar disc

Varol AYDIN
Hakan AK
Savaş YALÇIN
Halil SAMANCIOĞLU

Adnan Menderes Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Nöroşirürji Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

Geliş Tarihi : 28.06.2010
Kabul Tarihi : 28.09.2010

Yazışma adresi:
Hakan AK
E-posta: nrsdrhakanak@yahoo.com

GİRİŞ

Lomber disk hernisinde spontan regresyon Teplick ve Haksin'in 1985'de MRG (manyetik rezonans görüntüleme) kullanarak ilk bildiriye yayınlamasından sonra, MRG'nin klinik kullanımında yaygınlığının artması ve nispeten daha kolay ulaşılabilir hale gelmesiyle birlikte artan sıklıkta rapor edilmeye başlamıştır (11). Spontan regresyon iyi bilinen ve sık rapor edilen bir fenomen olmasına rağmen kesin mekanizması ve tam olarak ne zaman gerçekleştiği henüz bilinmemektedir (1). Literatürde çalışma ve olgu sunumlarında regresyonun farklı zamanlarda gözlemlendiği bildirilmektedir (2-14).

Bu yazıda 58 yaşında bir erkek hasta sunulacak olup bu hastadaki radyolojik olarak diskin kaybolması literatür ışığında tartışılacak ve altta yatan mekanizma mevcut olası görüşlerle birlikte değerlendirilecektir.

OLGU SUNUMU

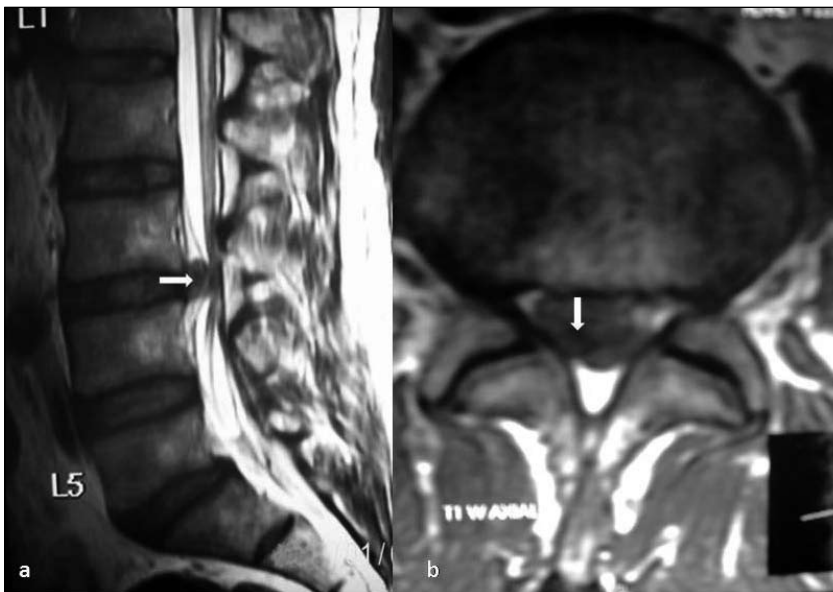
58 yaşında mimar olan erkek hasta 1 yıl önce halı saha maçı sonrası bel ağrısı şikayeti yaşamış. Bu esnada başvurduğu sağlık merkezinde herhangi bir radyolojik tetkik yapılmamış, analjezik ve myorelaksan tedavi ile şikâyetleri tamamen geçmiş. Bu olaydan 9 ay sonra yurt dışında çalışırken ani başlangıçlı bel ve sol bacak ağrısı olmuş. Başvurduğu sağlık merkezince yapılan muayenesinde kas gücü intaktmış, sfinkter kusuru yokmuş. Çekilen lumbosakral MRG'de L3-4 seviyesinde solda ekstrüde disk saptanmış ve hastaya acil operasyon

önerilmiş (Şekil 1A, B). Operasyonu kabul etmeyen hasta yaklaşık 1 hafta sonra Türkiye'ye dönmüş ve bir üniversite hastanesine başvurmuş. Burada yapılan muayenesinde kas gücü intaktmış. Hastaya acil olmamak kaydıyla operasyon önerilmiş. Hasta yine operasyonu kabul etmemiş ve konservatif tedaviye devam etmiş. Hasta MR çekiminden yaklaşık 25 gün sonra polikliniğimize lomber disk hernisi yönünden kontrol amaçlı olarak başvurdu. Başvuru esnasında herhangi bir yakınması kalmamıştı, nörolojik muayenesinde patolojik bir bulgu saptanmadı. Kontrol amaçlı çekirilen lomber MRG'sinde ekstrüde diskin tamamen kaybolduğu tespit edildi (Şekil 2A, B). Hasta aralıklı kontrole alındı.

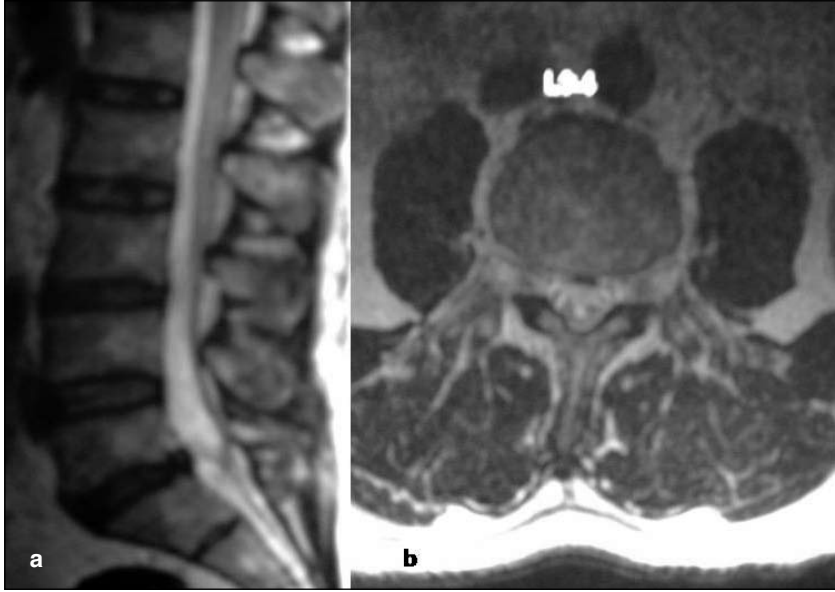
TARTIŞMA

Lomber disk hernisinde spontan regresyon ilk olarak Guinto tarafından BT kullanılarak 1984'de bildirilmiştir ancak MRG kullanılarak yapılan ilk bildirim ise 1985'de Teplick ve Haksin tarafından yapılmıştır (11). Bu raporlardan sonra MRG'nin klinik kullanımında yaygınlığının artması ve MRG'nin daha kolay ulaşılabilir hale gelmesi ile spontan regresyon bildirimleri de artmıştır.

Her ne kadar lomber disk hernisinde spontan regresyon iyi bilinen ve sık rapor edilen bir fenomen olsa da kesin mekanizması açıklanabilmiş değildir. Mekanizma ile ilgili literatürde kabul gören üç farklı görüş mevcuttur. Bunlar fıtığın omur arası boşluğa geri çekilmesi, fıtıklaşan parçanın yavaş bir şekilde suyunu kaybetmesi ve büzülmesi ve epidural boşluğa ilerleyen fıtığın enzimatik yıkım ve fagositoz netice-

Şekil 1A, B: Aksiyel ve sagittal kesitli T2 ağırlıklı manyetik rezonans görüntülemelerinde sol L3-4'de ekstrüde disk hernisi görülmektedir.

Şekil 2A,B: Aksiyel ve sağıttal kesitli T2 ağıtlıklı manyetik rezonans görüntülemelerinde L3-4'deki disk hernisinin tamamen kaybolduğu görülmekte.

sinde kırırdağımsı dokunun yavaş emilimi ile sonuçlanan bir iltihabi yanıtı ve yeni damarlanmaya yol açması olarak özetlenebilir (1). Son zamanlarda yayınlanan literatürlerde üçüncü mekanizmanın daha muhtemel olması yönünde görüşler bildirilmekle birlikte özellikle bizim olgumuzda olduğu gibi çok hızlı regresyon gösteren olgularda bu mekanizmanın sorumlu olabileceği tartışmalıdır (12).

Literatürde radyolojik olarak görülen spontan regresyonun genellikle klinik bulgularla da iyi bir korrelasyon gösterdiği bildirilmektedir. Ancak Komori ve ark. radyolojik iyileşme ile klinik iyileşme arasında direkt bir ilişki olmadığını rapor etmişlerdir (5). Literatürdeki olgu sunumlarında çoğunlukla tam bir klinik ve radyolojik iyileşmenin görüldüğü bildirilmektedir (2-4,8,9,11,12,14).

Spontan regresyonun ne zaman gerçekleştiği kesin olarak bilinmemekle birlikte farklı çalışmalarda farklı sonuçlar bildirilmiştir. Komori ve ark.nın çalışmasında 77 hasta retrospektif olarak incelenmiş ve 150 gün sonra hastaların %63'ünde regresyonun görüldüğü bildirilmiştir (5). Masui ve ark.nın çalışmasında da 2 yıl sonra %71 hastada regresyon bildirilmiştir (6). Ocak ve ark.nın 21 hasta üzerinde yaptığı prospektif çalışmada 1,5 ay sonra 4 olguda (%16) regresyon görüldüğü ancak bunun istatistiksel olarak önemli olmadığı bildirilmiştir (7). Takada ve ark. 42 hasta üzerinde çalışma yapmışlar ve 3 ay sonra 8 olguda etkili (>%50) regresyon görüldüğünü rapor etmişlerdir (10). Olgu sunumlarına bakıldığında ise en kısa sürede regresyonun 2 ay sonra görüldüğü bildirilmiştir (13).

SONUÇ

Kesin mekanizması halen aydınlatılmamış olan lomber disk hernisinde spontan regresyonun tam olarak ne zaman gerçekleştiği de bilinmemektedir (1). Bu olgu sunumu çok kısa sürede spontan regresyonun gerçekleşmiş olması nedeniyle önemlidir. Bu kadar erken dönemde tam bir regresyonun görülmüş olması altta yatan mekanizmaların tekrar sorgulanması açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

1. Benoist M: The natural history of lumbar disc herniation and radiculopathy. Joint Bone Spine 69: 155-160,2002
2. Chang CW, Lai PH, Yip CM, Hsu SS: Spontaneous regression of lumbar herniated disc: Case report. J Chin Med Assoc 72: 650-653, 2009
3. Gupta K, Kaur S, Sandhu P, Mittal P: MRI documentation of Spontaneous Regression of lumbar disc herniation - A case report. Internet Journal of Radiology 11(1): 2010
4. Kasımcıan Ö, Kaptan H: Lomber disk hernisinde spontan regresyon. Türkiye Klinikleri J Med Sci 28: 422-424,2008
5. Komori H, Shinomiya K, Nakai O, Yamaura I, Takada S, Furuya K: The Natural History of Herniated Nucleus Pulposus with Radiculopathy. Spine 21: 225-229,1996
6. Masui T, Yukawa Y, Nakamura S, Kajino G, Matsubara Y, Kato F, Ishiguro N: Natural history of patients with lumbar disc herniation observed by magnetic resonance imaging for minimum 7 years. J Spinal Disord Tech. 18: 121-126,2005
7. Ocak FDM, Karaaslan M, Tutar İ, Konuralp N, Güzelant AY, Özgüzel H: Lomber disk hernilerinde konservatif tedavi etkinliğinin klinik parametreler ve manyetik rezonans görüntüleme yöntemiyle değerlendirilmesi. Türk Fiz Tıp Rehab Derg 53: 108-112,2007
8. Sabuncuoğlu H, Özdoğan S, Timurkaynak E: Spontaneous regression of extruded lumbar disc herniation: report of two illustrative case and review of the literature. Turkish Neurosurgery 18: 392-396,2008

9. Slavin KV, Raja A, Thornton J, Wagner FC: Spontaneous regression of a large lumbar disc herniation. Surg Neurol 56: 333-337,2001
10. Takada E, Takahashi M, Shimada K: Natural history of lumbar disc hernia with radicular leg pain: Spontaneous MRI changes of the herniated mass and correlation with clinical outcome. Journal of Orthopaedic Surgery 9: 1-7,2001
11. Teplick JG, Haskin ME: Spontaneous Regression of herniated nucleus pulposus. AJR 145:371-375,1985
12. Torun F: Spontaneous regression of an extruded lumbar disc herniation: A case report. Journal of Neurological Sciences [Turkish] 10: 88-90,2007
13. Ushewokunze S, Abbas N, Dardis R, Killeen I: Spontaneously disappearing lumbar disc protrusion. British Journal of General Practice 646-647,2008
14. Yılmaz N, Kaya A, Özgöçmen S, Kırıs A, Koçak E: Spontaneous regression of herniated lumbar intervertebral disc. APLAR Journal of Rheumatology 9: 83-86,2006